

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. juni 2016
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Niels Dam Dingsøe Peter-
sen
Sagsnr.: 2016-0030-4307
Dok.: 1908980

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 403 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. marts 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christina Egelund (LA).

Søren Pind

/

Lasse Boje

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 403 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, på baggrund af at justitsministeren ved flere lejligheder har ytret, at sessionslogning som efterforskningsværktøj i fremtiden vil være i stand til at forhindre et lignende scenarie, som Danmark var vidne til under terrorangrebet ved Krudttønden og Den Jødiske Synagoge, oversende en udførlig og teknisk redegørelse af, hvorledes sessionslogning ville have været i stand til at pågribe Omar El-Hussein hurtigere end tilfældet var efter 14. februar 2015?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”1. Rigspolitiet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Københavns Politi, der har oplyst, at logning af internettrafik efter politikredsens opfattelse potentielt kunne have bidraget til identifikation og anholdelse af gerningsmanden tidligere i forløbet, end det skete.

2. Om forløbet den 14. og 15. februar 2015 har Københavns Politi mere konkret oplyst, at politiet allerede kort efter angrebet ved Krudttønden i København ca. kl. 16.50 modtog oplysninger om, at gerningsmanden havde stjålet et køretøj, og at ejeren af køretøjets mobiltelefon lå i bagagerummet. Der blev derfor iværksat tiltag for at identificere telefonnummeret på mobiltelefonen med henblik på sporing. Det kunne dog konstateres, at der ikke var kontakt til mobiltelefonen i bagagerummet på det stjalne køretøj.

Umiddelbart herefter blev der iværksat indhentelse af oplysninger fra udbydere om, hvilke telefoner der havde været aktive på de telemaster, som dækker området omkring Krudttønden.

Det stjalne køretøj blev senere fundet ved Borgervænget, bl.a. efter en henvendelse fra en borger, som havde set køretøjet i området. Ca. kl. 17.45 blev det derfor besluttet at indhente oplysninger fra alle udbydere, der har telemaster dækkende området omkring Borgervænget i København om, hvilke telefoner der havde været aktive på telemaster i dette område.

Ca. kl. 19.55 fandt politiet ved hjælp af videoovervågning ved Kildevældsskolen ud af, at gerningsmanden havde talt i mobiltelefon, da han passerede adressen. Der rekvireredes på denne baggrund yderligere oplysninger fra udbydere om, hvilke telefoner der havde været aktive på telemaster i dette område.

På baggrund af videoovervågningen kunne det desuden konstateres, at gerningsmanden var kørt fra Borgervænget i taxa. Det relevante taxaselskab blev identificeret og efterfølgende anmodet om at oplyse nummeret på den telefon, der havde bestilt en taxa til Borgervænget på det relevante tidspunkt. Umiddelbart derefter iværksatte politiet en telefonaflytning af nummeret.

Idet gerningsmanden ifølge taxaselskabet var blevet kørt til Mjølnerparken, blev der ca. kl. 23.20 rekvireret oplysninger fra udbydere om, hvilke telefoner der havde været aktive på telemaster i dette område.

Ca. kl. 23.50 forelå der oplysninger om, at et telefonnummer var identificeret ud fra de to første indhentninger af oplysninger fra udbyderne om, hvilke telefoner der havde været aktive ved områderne omkring Krudttønden og Borgervænget. Det viste sig imidlertid at tilhøre en anden person, der tilfældigt havde befundet sig på samme telemaster som gerningsmanden. Nummeret kunne derfor straks udelukkes.

Ca. kl. 02.00 blev der på baggrund af skyderiet ved synagogen i Krystalgade i København rekvireret oplysninger fra udbyderne om, hvilke telefoner der havde været aktive på telemaster i området omkring synagogen.

Gerningsmanden blev skudt ca. kl. 05.00 på Svanevej, og politiet foretog umiddelbart derefter en visitation af gerningsmanden, hvor der blev fundet to telefoner. Ca. kl. 06.15 modtog Københavns Politi oplysning om, at det var konstateret, at den ene telefon var identisk med den telefon, der blev anvendt til bestilling af taxaen fra Borgervænget. Telefonen havde været slukket siden bestillingen af taxaen.

På baggrund af en undersøgelse af den anden telefon kunne det konstateres, at gerningsmanden i denne telefon anvendte et data SIM-kort, hvorfor den udelukkende kunne anvendes til internettrafik og ikke telefontrafik. Den anden telefon kunne derfor – uanset om den havde været tændt eller ej – ikke være fremgået af de oplysninger om, hvilke telefoner der havde været aktive på de telemaster ved områderne omkring henholdsvis Krudttønden, Borgervænget, Kildevældsskolen, Mjølnerparken og synagogen i Krystalgade, som var blevet indhentet.

3. Rigspolitiet kan i forlængelse heraf oplyse, at indhentelse af en kendelse ved retten til at få udleveret oplysninger fra den pågældende teleudbyder om en sådan mobiltelefons bagudrettede kommunikationsspor – som i den konkrete sag vedrørende gerningsmandens anden telefon – ikke giver et brugbart resultat, idet udbyderne efter ophævelsen i 2014 af reglerne om sessionslogning ikke længere er forpligtede til at registrere og op-

bevare ovennævnte oplysninger vedrørende internettrafik. Politiet har således ikke mulighed for at indhente nærmere oplysninger om den bagudrettede brug af en sådan mobiltelefon, herunder oplysninger om brugerens eventuelle kommunikation via internettet med mulige medgerningsmænd eller brugerens færden på internettet i øvrigt.

Uden eksakt kendskab til gerningsmandens anvendelse af internettrafik og uden kendskab til selve indholdet af kommunikationen op til dette tidspunkt er det ikke muligt at redegøre for, hvilken forskel for efterforskningen det havde gjort, såfremt politiet havde haft adgang til de loggede oplysninger, herunder hvor hurtigt politiet i givet fald kunne have fået adgang hertil.

Det er imidlertid Københavns Politis opfattelse, at adgang til loggede oplysninger som nævnt ovenfor ville have kunnet anvendes som et vigtigt redskab i arbejdet med lokalisering og identifikation af gerningsmanden og i den efterfølgende efterforskning. Københavns Politi kan således ikke udelukke, at lokaliseringsdata hidrørende fra logget internettrafik ville kunne være fremskaffet tids nok til, at det kunne have gjort en efterforskningsmæssig forskel i forløbet fra angrebet på Krudttønden lørdag eftermiddag og frem til skudvekslingen på Svanevej tidligt søndag morgen.

Det er således konkret Københavns Politis vurdering, at identifikationen af gerningsmandens anden telefon, i hvilken han som nævnt anvendte et data SIM-kort, kunne have ført til identifikation og anholdelse af gerningsmanden tidligere i forløbet. Københavns Politi finder sig dog ikke i stand til at bedømme, om det ville have kunnet forhindre skyderiet i Krystalgade.

Afslutningsvis skal Rigspolitiet bemærke, at der fra det tidspunkt, hvor politiet retter henvendelse til en udbyder om udlevering af oplysninger, i almindelighed vil gå mindre end én time, før politiet har adgang til de anmodede oplysninger. I tilfælde af særligt alvorlig kriminalitet, herunder terrorhændelser, kan dette efter omstændighederne ske endnu hurtigere.”